

**Θεματική Ενότητα: Άσκηση σε Άτομα με Αναπηρία
Προφορικές Ανακοινώσεις 18^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Φυσικής
Αγωγής & Αθλητισμού**

**Section: Exercise for people with disabilities
Oral Presentations of the 18th International Congress of Physical
Education & Sport**

11311

**Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ- ΕΥΕΞΙΑ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ
ΣΧΙΖΟΦΡΕΝΕΙΑ.**

Βαπορίδη Ι., Τριανταφύλλου Δ., Μπούλτη Β., Μυλωνάς Α.

**Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α., Δημοκρίτειο
Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.**

i.vaporidi@gmail.com

**THE INFLUENCE OF EXERCISE IN WELL-BEING OF PATIENTS WITH
SCHIZOPHRENIA**

I. Vaporidi, D. Triantafyllou, V. Boulti, A. Milonas

**Aristotle University of Thessaloniki, D.P.E.S.S., Democritus University of
Thrace, D.P.E.S.S.**

Η σχιζοφρένεια είναι μια πολύ συχνή ασθένεια που προσβάλλει το 1-2% του πληθυσμού και όντας μια δια βίου νόσος, η πλειονότητα των ασθενών χρειάζεται και δια βίου θεραπεία. Τα άτομα αυτά συνήθως είναι απομονωμένα, με προβλήματα στις νοητικές τους διαδικασίες, παράδοση συμπεριφορά, πολύωρη ακινησία, με παράλογους φόβους και ιδιαίτερη σύγχυση. Η θεραπεία που συνήθως ακολουθείται είναι φαρμακευτική αγωγή και ψυχοκοινωνική αποκατάσταση. Από έρευνες έχει διαπιστωθεί, ότι ένα πρόγραμμα φυσικής δραστηριότητας, λειτουργεί ως συμπληρωματική θεραπεία, βοηθώντας στη βελτίωση της φυσικής κατάστασης και στην κοινωνικοποίηση των ασθενών. Σκοπός της παρούσας έρευνας, ήταν να αξιολογηθεί κατά πόσο η φυσική δραστηριότητα μπορεί να βελτιώσει τη διάθεση των ασθενών. Η έρευνα διήρκεσε 8 μήνες συμμετείχαν 45 εξωτερικοί ασθενείς του Αιγινήτειου Νοσοκομείου, ηλικίας 30-60 ετών, οι οποίοι ασκούσαν 2 φορές την εβδομάδα από 50 λεπτά. Οι ασθενείς χωρίστηκαν στην ομάδα παρέμβασης (Α) και στην ομάδα ελέγχου (Β), στις οποίες συμμετείχαν 23 και 22 άτομα αντίστοιχα. Το πρόγραμμα εκγύμνασης που ακολούθησαν οι ασθενείς ήταν αερόβιας άσκησης χαμηλής έως μέτριας έντασης, με ασκήσεις ενδυνάμωσης, ευλυγισίας και τέλος ασκήσεις για την ανάπτυξη και βελτίωση διαφόρων δεξιοτήτων. Για την αξιολόγηση της διάθεσης των ασθενών χρησιμοποιήσαμε το POMS- ψυχομετρικό όργανο. Η στατιστική ανάλυση βασίστηκε στο Paired Samples T-test, με SPSS 16.0. Αποτελέσματα: Από την ανάλυση των δεδομένων, προέκυψε ότι στους ασθενείς που συμμετείχαν στο πρόγραμμα εκγύμνασης, παρατηρήθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές ($p < 0,05$) στις

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

εξής παραμέτρους: ένταση, κατάθλιψη και επιθετικότητα στις οποίες παρατηρήθηκε μείωση, ενώ παρατηρήθηκε στατιστικά σημαντική αύξηση στην ενεργητικότητα τους. Παρουσίασαν όμως αυξημένα ποσοστά κόπωσης και σύγχυσης- χωρίς όμως να παρουσιάζουν στατιστικά σημαντικές διαφορές και το οποίο είναι πιθανό να οφείλεται στην απότομη αλλαγή των συνηθειών τους. Από τη μελέτη των αποτελεσμάτων, το συμπέρασμα που προέκυψε ήταν ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα εκγύμνασης επιδρά θετικά στην διάθεση και ψυχολογία των ασθενών με σχιζοφρένεια.

Λέξεις κλειδιά: σχιζοφρένεια, άσκηση, ευεξία- διάθεση

11316

ΟΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΣΧΙΖΟΦΡΕΝΕΙΑ

Βαποριδής Ι., Μπούλη Β., Τριανταφύλλου Δ., Μυλωνάς Α.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α., Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

i.vaporidi@gmail.com

THE INFLUENCE OF EXERCISE IN THE MOBILITY OF PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA

I. Vaporidi, V. Boulti, D. Triantafyllou, A. Milonas

Aristotle University of Thessaloniki, D.P.E.S.S., Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Η σχιζοφρένεια είναι δια βίου νόσος, η οποία προσβάλλει το 1-2% του πληθυσμού. Όσοι νοσούν παρουσιάζουν μεταξύ άλλων παράδοξη συμπεριφορά, με παράλογους φόβους και ιδιαίτερη σύγχυση. Στα συμπτώματα της νόσου περιλαμβάνονται η μυϊκή δυσκαμψία, η βραδυκινησία, οι δυστονικές κινήσεις που προκαλούνται από βραδείες μυϊκές συσπάσεις ή σπασμούς που οδηγούν σε ακούσια κίνηση. Η όσιμη δυσκινησία συνίσταται σε ανώμαλες, ακούσιες και ακανόνιστες χορειοαθροιστικές κινήσεις των μυών της κεφαλής, των άκρων και του κορμού. Η θεραπεία που συνήθως ακολουθείται είναι φαρμακευτική αγωγή και ψυχοκοινωνική αποκατάσταση. Τα φάρμακα τους δυσκολεύουν ιδιαίτερα στην εκτέλεση λεπτών κινήσεων, με αποτέλεσμα να παρεμποδίζουν την φυσική εκτέλεση των καθημερινών τους δραστηριοτήτων. Τα τελευταία χρόνια πολλοί πιστεύουν, ότι η συμμετοχή των ασθενών αυτών σε προγράμματα άσκησης, θα λειτουργούσε ως αρωγός στη φαρμακευτική αγωγή που λαμβάνουν. Σκοπός της παρούσας έρευνας, ήταν να διερευνηθεί εάν η ενεργή συμμετοχή των ασθενών με σχιζοφρένεια σε προγράμματα άσκησης, βοηθάει στη βελτίωση της κινητικότητάς τους. Για το σκοπό αυτό αξιολογήθηκε το εύρος κίνησης των αρθρώσεων των ασθενών, χρησιμοποιώντας γωνιόμετρο, στην αρχή και στο τέλος του προγράμματος. Στην έρευνα αυτή συμμετείχαν 45 εξωτερικοί ασθενείς του

Αιγινήτειου Νοσοκομείου, ηλικίας 30-60 ετών, οι οποίοι χωρίστηκαν σε 2 ομάδες, στην ομάδα παρέμβασης (Α) στην οποία συμμετείχαν 23 άτομα και στην ομάδα ελέγχου (Β) στην οποία συμμετείχαν 22 άτομα. Η έρευνα διήρκησε 8 μήνες και οι ασθενείς ασκούσαν

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

2 φορές την εβδομάδα από 50 λεπτά. Για τη στατιστική ανάλυση χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα SPSS 16.0, η ανάλυση πραγματοποιήθηκε με το Paired Samples T-Test. Το πρόγραμμα εκγύμνασης που ακολούθησαν οι ασθενείς ήταν αερόβιας άσκησης χαμηλής έως μέτριας έντασης, με ασκήσεις ενδυνάμωσης, ευλυγισίας και τέλος ασκήσεις για την ανάπτυξη της ισορροπίας, του προσανατολισμού, του συγχρονισμού κινήσεων αλλά και την αύξηση του αισθήματος της ομαδικότητας. Τα αποτελέσματα έδειξαν σημαντική αύξηση του εύρους κίνησης των αρθρώσεων των ασθενών, με $p < 0,05$ και σε σχέση με την αρχική τους εικόνα και ως προς την ομάδα ελέγχου, που δεν ακολούθησε το πρόγραμμα. Από την παρούσα εργασία το συμπέρασμα που προέκυψε ήταν ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα εκγύμνασης βοήθησε σημαντικά τους ασθενείς ως προς την σωματική τους κατάσταση- κινητικότητα.
Λέξεις κλειδιά: σχιζοφρένεια, άσκηση, κινητικότητα

11460

ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗ: ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΚΙΝΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ Η ΠΟΛΥΔΙΑΣΤΑΤΗ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ?

Βλοτινού Π., Ζαφειριάδης Κ.

2ο Νηπιαγωγείο Κομοτηνής, Διεύθυνση Β' Βάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Έβρου, Αλεξανδρούπολη

pakivlot@yahoo.com

INFIRMITY AND SWIMMING: MOTOR LEARNING DEVELOPMENT OR A MULTI DIMENSIONAL SUBJECT EDUCATION?

P. Vlotinou, K. Zafeiriadis

2nd Nursery School, Komotini, Bureau of High and Middle School Education of Evros, Alexandroupolis

Η κολύμβηση σε παιδιά με αναπηρία, δε λειτουργεί μόνο υποβοηθητικά ως προς την κινητική ενεργοποίηση αυτών ή ως αντισταθμιστική τεχνική για το κινητικό έλλειμμα που ενδεχομένως παρουσιάζουν. Η μεθοδικά διαρθρωμένη δραστηριότητα της κολύμβησης, μπορεί να συμβάλλει επιπρόσθετα στην επίτευξη γνωστικών και συναισθηματικών στόχων. Στο Εργαστήριο Ειδικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και ΤΕΕ Αλεξανδρούπολης, οργανώθηκε ένα πρόγραμμα κολύμβησης για τους μαθητές με διαθεματικό χαρακτήρα, που στόχευε στην ανάπτυξη των κατάλληλων ακαδημαϊκών γνώσεων, ενώ παράλληλα προωθούσε την οργάνωση των αντίστοιχων νοητικών, αντιληπτικών και κοινωνικών δεξιοτήτων για την κολύμβηση. Στο πρόγραμμα αυτό, συμμετείχαν 10 παιδιά, από το ΤΕΕ και από το ΕΕΕΕΚ. Τα παιδιά εμφάνιζαν νοητική υστέρηση μετρίου έως σοβαρού βαθμού (DSMV). Η ομάδα που οργάνωσε το πρόγραμμα για την διαθεματική παρέμβαση, συντονίστηκε από το Σχολικό σύμβουλο ειδικής αγωγής και τη συνέστησαν μια εργοθεραπεύτρια, δύο καθηγητές φυσικής αγωγής και μια καθηγήτρια μαθηματικών με πτυχίο υποκριτικής. Η αρχική αξιολόγηση των παιδιών αφορούσε κινητικές δεξιότητες, γνωστικές, κοινωνικές, διαπροσωπικές και επετεύχθη με τη χρήση ερωτηματολογίου χορηγούμενο από κοινού από το σύμβουλο ειδικής αγωγής και την εργοθεραπεύτρια. Οι

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

κινητικές δεξιότητες αξιολογήθηκαν με τη μέθοδο της παρατήρησης και της καταγραφής από τους καθηγητές φυσικής αγωγής. Η αξιολόγηση διήρκεσε κατά μέσο όρο 3 διδακτικές ώρες, η παρέμβαση 10 διδακτικές ώρες και ακολούθησε η τελική αξιολόγηση επί 1 ώρα. Κατά την παρέμβαση χρησιμοποιήθηκαν ασκήσεις μέσω Η/Υ, ασκήσεις προσομοίωσης κολύμβησης, ασκήσεις θεατρικού τύπου. Από την τελική αξιολόγηση προέκυψε ότι : τα παιδιά βελτίωσαν τις δεξιότητες μνήμης και προσοχής, τις οπτικοχωρικές δεξιότητες τους, την αδρή κινητικότητα, την ικανότητα για μη λεκτική επικοινωνία και έκφραση τους. Εν κατακλείδι οι δεξιότητες αυτές, βοήθησαν τα παιδιά στην αυτονομία στο χώρο της πισίνας και στην καλύτερη ανταπόκριση και προσαρμογή στο πρόγραμμα τους εκεί, εμπειρικά συγκρινόμενες με προηγούμενες ομάδες παιδιών του σχολείου, που εκπαιδεύτηκαν στην εκμάθηση τεχνικών κολύμβησης. Η εισαγωγή και χρήση του μοντέλου της διαθεματικότητας στην ειδική αγωγή, μπορεί να αποτελέσει σημαντικό εργαλείο στην εκπαίδευση δεξιοτήτων των ατόμων με αναπηρία.

Λέξεις κλειδιά: αναπηρία, κολύμβηση, διαθεματικότητα

11466

ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΚΑΙ Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΑΘΛΗΤΩΝ ΜΕ ΚΑΚΩΣΗ ΝΩΤΙΑΙΟΥ ΜΥΕΛΟΥ ΣΤΟ ΑΘΛΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ ΜΕ ΑΜΑΞΙΔΙΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σιάτρας Α., Γκογκάκης Χ., Βασιλειάδης Α., Ευαγγελινού Χ.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α., Αριστοτέλειο

Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α. Σερρών

vasiliadisvangelo@hotmail.com

PROFILE AND ATHLETIC IDENTITY OF TRAUMATIC SPINAL CORD INJURED WHEELCHAIR BASKETBALL ATHLETES IN GREECE

A. Siatras, C. Gogakis, A. Vasiliadis, C. Evaggelinou

Aristotle University of Thessaloniki, D.P.E.S.S., Aristotle University of

Thessaloniki, D.P.E.S.S. of Serres

Μία επιδημιολογική μελέτη πραγματοποιήθηκε προκειμένου να διερευνηθεί το προφίλ και η αθλητική ταυτότητα αθλητών με κάκωση νωτιαίου μυελού (KNM) στο άθλημα της καλαθοσφαίρισης με αμαξίδιο κατά τη διάρκεια του 13ου Πανελληνίου Πρωταθλήματος και Κυπέλλου, προκειμένου να διαπιστωθεί το επίπεδο του αθλήματος στην Ελλάδα, να αξιολογηθεί και να προταθούν λύσεις στην περαιτέρω ανάπτυξη του αθλήματος. Για αυτό τον λόγο χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο της αθλητικής συμμετοχής για τα άτομα με αναπηρία του Williams. Είκοσι εννιά αθλητές με KNM συμμετείχαν στην έρευνα μεταξύ Νοεμβρίου 2007 και Μαΐου 2008. Είκοσι οκτώ άνδρες και μία γυναίκα συμμετείχαν στη συγκεκριμένη μελέτη (Μ.Ο. ηλικίας 36,34 έτη $\pm$ 7.84 Std. με διακύμανση 19 – 56 έτη). Η πιο συνηθισμένη αιτία τραυματισμού ήταν τα τροχαία ατυχήματα (75.9%) ακολουθούμενη από τις πτώσεις (20.7%) και αμέσως μετά οι βουτιές στη θάλασσα (3.4%). Οι μισοί από τους αθλητές ζούνε μόνοι τους (51.7%) και 16 αθλητές (55.2%) έχουν αποφοιτήσει από το λύκειο ή το εξατάξιο γυμνάσιο. Σχεδόν οι

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

μισοί από το σύνολο των αθλητών (n=14, 48.3%) πραγματοποιούν τρεις προπονήσεις την εβδομάδα, των οποίων η συνολική διάρκεια είναι περίπου 5.5 ώρες/εβδομάδα. Από τα αποτελέσματα μπορεί να διαπιστωθεί ότι οι αθλητές με ΚΝΜ αποτελούν το 31.5% του συνολικού αριθμού των αθλητών που συμμετείχαν την συγκεκριμένη περίοδο. Επιπλέον έρευνα θα πρέπει να επικεντρωθεί στην αθλητική ταυτότητα και το προπονητικό σχεδιασμό όλων των Παραολυμπιακών αθλημάτων στην Ελλάδα προκειμένου να εκτιμηθεί η ανάπτυξη του κάθε αθλήματος χωριστά.

Λέξεις κλειδιά: spinal cord injury, epidemiology, wheelchair basketball

11660

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΝΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΝΟΕΡΗΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΚΙΝΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΟΡΙΑΚΗ ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ

Τσάπου Ο., Ζαφειρούλης Κ., Κοκαρίδας Δ., Χατζγεωργιάδης Α.

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

tsapouourania@yahoo.gr

THE EFFECTS OF A MENTAL IMAGERY PROGRAM ON MOTOR SKILLS LEARNING IN YOUNG INDIVIDUALS WITH MENTAL RETARDATION

O. Tsapou, K. Zafeiroulis, D. Kokaridas, A. Chatzigeorgiadis

University of Thessaly, D.P.E.S.S.

Η χρησιμότητα των γνωστικών στρατηγικών για τη διευκόλυνση της μάθησης κινητικών δεξιοτήτων σε παιδιά με νοητική υστέρηση είναι ένα ζήτημα που μόλις πρόσφατα έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον των ερευνητών. Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να εφαρμοστεί και να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα ενός προγράμματος νοερής απεικόνισης στην εκμάθηση κινητικών δεξιοτήτων σε παιδιά με οριακή νοητική υστέρηση. Στην έρευνα συμμετείχαν οχτώ μαθητές του Ειδικού Γυμνασίου Τρικάλων των οποίων η ηλικία κυμαίνονταν από 14-18 χρόνια. Για την έρευνα χρησιμοποιήθηκαν τρεις κινητικές δεξιότητες στόχευσης: σουτ στο ποδόσφαιρο, ελεύθερη βολή στο μπάσκετ, και ρίψη μπάλας με το χέρι σε κορίνα. Οι συμμετέχοντες αρχικά εκτέλεσαν 2 σετ των 5 επαναλήψεων σε κάθε μία από τις παραπάνω δεξιότητες. Ο μέσος όρος των επιτυχημένων προσπαθειών αποτέλεσε το σκορ των συμμετεχόντων για κάθε δεξιότητα. Μετά από την αρχική μέτρηση οι μισοί μαθητές εξασκήθηκαν στη χρήση της νοερής απεικόνισης σε έξι ενότητες (πειραματική ομάδα). Οι συνεδρίες πραγματοποιήθηκαν στην τάξη των μαθητών. Κάθε ενότητα διήρκεσε περίπου 5 λεπτά. Στη διάρκεια των ενοτήτων αυτών οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να φανταστούν εικόνες με την καθοδήγηση της ερευνήτριας. Στις πρώτες τρεις ενότητες που είχαν σκοπό την εξοικείωση των συμμετεχόντων με την τεχνική της νοερής απεικόνισης, οι συμμετέχοντες εξασκήθηκαν με τη χρήση εικόνων της καθημερινότητας τους, ενώ στις τρεις τελευταίες χρησιμοποιήθηκαν και εικόνες που αφορούσαν τις κινητικές δεξιότητες της μέτρησης. Ακολούθησε η τελική μέτρηση στην οποία οι μαθητές της πειραματικής ομάδας χρησιμοποίησαν νοερή απεικόνιση για την εκτέλεση των τριών δεξιοτήτων. Εξέταση των μέσων όρων έδειξε ότι η βελτίωση της πειραματικής ομάδας στην τελική

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

μέτρηση ήταν μεγαλύτερη από αυτή της ομάδας ελέγχου σε δύο από τις τρεις δεξιότητες, στο ποδόσφαιρο και στο μπάσκετ. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η στρατηγική της νοερής απεικόνισης μπορεί να κατανοηθεί και να εφαρμοστεί από παιδιά με οριακή νοητική υστέρηση, και να έχει ικανοποιητικά αποτελέσματα στην εκμάθηση κινητικών δεξιοτήτων. Τέλος, τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας είναι ενθαρρυντικά για την περαιτέρω διερεύνηση της συγκεκριμένης τεχνικής σε μεγαλύτερα δείγματα και ποικιλία δεξιοτήτων.

Λέξεις κλειδιά: νοερή απεικόνιση, οριακή νοητική υστέρηση, κινητικές δεξιότητες

11699

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΝΗΠΙΟΥ ΜΕ ΔΕΠ-Υ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Μπίμπαση Χ., Κολικίδου Ε.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

xbibasi@yahoo.gr

A CASE STUDY OF AN INFANT WITH – ATTENTION DEFICIT DISORDER / HYPERACTIVITY AN EDUCATIONAL INTERVENTION

C. Bibasi, E. Kolikidou

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Με την έναρξη της σχολικής ζωής στο νηπιαγωγείο απαιτείται από το παιδί η συμμετοχή σε δομημένες – οργανωμένες δράσεις και δραστηριότητες που χρήζουν απαραίτητα την προσοχή και την συγκέντρωση του ώστε να μπορέσει ανταπεξέλθει. Τα ποσοστά της ΔΕΠ-Υ παγκοσμίως αγγίζουν το 3-5%. Στην Ελλάδα φαίνεται να έχουν ΔΕΠ-Υ το 10% του μαθητικού δυναμικού (κλίμακα αξιολόγησης DSM-IV) με συχνότητα εμφάνισης 3 προς 1 εις βάρος των αγοριών. Τα χαρακτηριστικά των παιδιών με διάσπαση προσοχής που συνοδεύονται με παρορμητικότητα και υπερκινητικότητα καθιστά δύσκολη την εργασία τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των γονιών, με αποτέλεσμα να αναφέρονται συχνότερα και να αναζητούνται λύσεις. Οι γονείς πριν την εισαγωγή των παιδιών τους στο νηπιαγωγείο και ειδικά αν είναι πρώτο στη σειρά γέννησης δεν κατανοούν την δυσκολία της διάσπασης της προσοχής τους. Η ΔΕΠ-Υ συνδέεται με πολλά συνοδά προβλήματα που δεν περιορίζονται στα πρωτογενή συμπτώματα αλλά παρουσιάζουν προβλήματα συμπεριφοράς, αναπτυξιακές δυσκολίες, διαταραχές γνωστικών λειτουργιών και συναισθηματικής ανάπτυξης καθώς μαθησιακές δυσκολίες. Οι δυσκολίες αυτές οδηγούν το 56% των παιδιών στην βοήθεια των ειδικών, το 30% επαναλαμβάνει την τάξη ενώ άλλο 30% θα φοιτήσει σε τάξη με παράλληλη στήριξη ή ειδική στήριξη. Τέλος το 10-35% ενδέχεται να εγκαταλείψει το σχολείο. Τα παιδιά με ΔΕΠ-Υ παρουσιάζουν 21% δυσκολίες στην ανάγνωση, το 28% στα μαθηματικά και το 12-27% στην ορθογραφία. Το 60-70% των παιδιών που έλαβαν διάγνωση ΔΕΠ-Υ κατά τη διάρκεια της σχολικής ηλικίας ήταν δυνατόν να διεγνωστούν από την προσχολική ηλικία. Σύμφωνα με τα παραπάνω η ανάγκη για πρώιμη παρέμβαση είναι επιτακτική. Ο ρόλος της/του νηπιαγωγού είναι σημαντικός ώστε να εντοπίσει, να αξιολογήσει και να διακρίνει αν ένα

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

παιδί έχει ΔΕΠ-Υ, στη συνέχεια να ενημερώσει τους γονείς ώστε να γίνει αξιολόγηση από τους ειδικούς και τέλος να εφαρμόσει πρόγραμμα παρέμβασης που θα της/του δοθεί από τους ειδικούς ή θα σχεδιάσει και να το εφαρμόσει μόνη/ος της/του. Η δική μας μελέτη αφορά την περίπτωση ενός προνηπίου με ΔΕΠ-Υ στο νηπιαγωγείο Σουνίου του Νομού Ξάνθης, κατά το σχολικό έτος 2008-2009. Οι στόχοι που τέθηκαν από τη νηπιαγωγό ήταν: αντοχή στη ματαίωση-παρορμητικότητα, αύξηση της παραμονής στην παρευόλα-υπερκινητικότητα και να ακολουθεί βασικές οδηγίες-απροσεξία με σκοπό την εύρυθμη λειτουργία της τάξης αλλά με μακροχρόνιους στόχους στην γνωστική, κοινωνική και συναισθηματική του ανάπτυξη. Οι παραπάνω στόχοι επιτεύχθηκαν μέσω παιχνιδιών, εικόνων και ενισχυτών.

Λέξεις κλειδιά: ΔΕΠ-Υ, νηπιαγωγείο, παρέμβαση

11703

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΝΗΠΙΟΥ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΤΗ ΛΕΠΤΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Κολικίδου Ε., Μπίμπαση Χ., Θεοδοσιάδου Ε.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α., Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση Ν. Ξάνθης

kolikel@hotmail.com

A CASE STUDY OF AN INFANT WITH INTELLECTUAL DELAY-AN EDUCATIONAL INTERVENTION IN FINE MOTOR SKILLS

E. Kolikidou, C. Bibasi, E. Theodosiadou

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S., Directorate of Primary Education - Prefecture of Xanthi

Η παρούσα εργασία αναφέρεται σε μια μελέτη περίπτωσης, η οποία αφορά στην προσπάθεια εκπαίδευσης και ενσωμάτωσης ενός αγοριού με ελαφρά νοητική καθυστέρηση στο κανονικό νηπιαγωγείο. Χρησιμοποιήθηκαν ποιοτικά δεδομένα για να μελετηθεί ολιστικά, η παρέμβαση στην λεπτή κινητικότητα του νηπίου. Η ερευνητική υπόθεση της εργασίας ήταν ότι, ένα παιδί που ασκείται σε ένα λιγότερο εκπαιδευτικά περιορισμένο περιβάλλον με ένα εξατομικευμένο πλάνο διδασκαλίας, το οποίο βασίζεται στις εκπαιδευτικές ανάγκες του παιδιού, μπορεί να αναπτύξει αποτελεσματικότερα βασικές μαθησιακές δεξιότητες και ικανότητες για μάθηση, με αποτέλεσμα την ομαλότερη ένταξή του στο κανονικό νηπιαγωγείο. Ως ερευνητική μέθοδος χρησιμοποιήθηκε η έρευνα δράσης με την εκδοχή της ως ενός μείγματος διερεύνησης, συμμετοχής και παρέμβασης σε ζωντανή, πραγματική, εκπαιδευτική κατάσταση. Η μεθοδολογία στηρίχθηκε στη συστηματική παρατήρηση, που βασίζεται στην παρακολούθηση και καταγραφή εκδηλώσεων συμπεριφοράς σε ορισμένο πλαίσιο και αποβλέπει στην αξιολόγηση των συμπεριφορών αυτών. Η εκπαιδευτική παρέμβαση έγινε σε ένα αγοράκι 6 ετών που παρουσίαζε ψυχοκινητική καθυστέρηση με σχετικά καλή αδρή κινητικότητα και διαταραχή στην εξέλιξη του προφορικού λόγου. Στόχος της παρέμβασης ήταν η βελτίωση και αξιοποίηση των δυνατοτήτων και δεξιοτήτων του. Μελετήθηκαν τα

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

παιδαγωγικά χαρακτηριστικά-επιδόσεις του νηπίου στον κινητικό τομέα, τόσο στην αδρή όσο και την λεπτή κινητικότητα καθώς επίσης και οι δεξιότητες τις οποίες είχε ήδη αναπτύξει. Ο κύριος στόχος της παρέμβασης ήταν να δώσει στο παιδί την ευκαιρία να βελτιώσει την οπτικοκινητική του αντίληψη, να αναπτύξει τις γραφοκινητικές του δεξιότητες έτσι ώστε να αποκτήσει την ικανότητα να χειρίζεται σωστά τα όργανα της γραφής (μαρκαδόρο, πινέλο), και να προσανατολίζει σωστά τις ζωγραφιές του μέσα στα προκαθορισμένα πλαίσια των εργασιών του. Άλλος βασικός στόχος ήταν να αποκτήσει δεξιότητες οι οποίες θα το βοηθούσαν στην αυτοεξυπηρέτηση. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εκπαίδευση του νηπίου θεωρήθηκε η αποκλειστική απασχόληση της νηπιαγωγού-ερευνήτριας μόνο με το συγκεκριμένο νήπιο (one-to-one discrete instruction). Η έρευνα διήρκεσε συνολικά οκτώ εβδομάδες (16 μαθήματα) και το πρόγραμμα διδασκόταν δύο φορές την εβδομάδα. Παρόλο που η παρέμβαση ήταν μικρής διάρκειας για θεαματικά αποτελέσματα, ο ενεργός προγραμματισμός της αγωγής και εκπαίδευσης που συναρθρώθηκε από μια σειρά διαδοχικών φάσεων στοχευμένης παρέμβασης σ' ένα "δυναμικό" και καλά δομημένο πλαίσιο ελικοειδούς ανατροφοδοτικής διαδικασίας, όπου οι φάσεις αυτές, μία προς μία, αποτελούσαν συγχρόνως και τις φάσεις της έρευνας δράσης, φάνηκε να υλοποιούν τους στόχους που τέθηκαν, αφού στο τέλος της παρέμβασης, το νήπιο, κατάφερε να χειρίζεται το μαρκαδόρο και το πινέλο με μεγαλύτερη ακρίβεια.

Λέξεις κλειδιά: λεπτή κινητικότητα, νοητική καθυστέρηση, εκπαιδευτική παρέμβαση

11807

**ΣΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΠΟΝΗΤΩΝ ΣΤΙΒΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗΣ
ΑΘΛΗΤΩΝ ΜΕ ΚΙΝΗΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΤΟΥΣ**

**Τζιάνη Σ., Κυριακόπουλος Α., Πλεξίδα Ζ., Βαρυπάτη Α., Βαρή Θ., Κοκαρίδας Δ.
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τ.Ε.Φ.Α.Α.**

sofiatzn@hotmail.com

**ATTITUDES OF TRACK AND FIELD COACHES TOWARDS THE INCLUSION OF
ATHLETES WITH MOTOR DISABILITIES**

**S. Tziani, A. Kiriakopoulos, Z. Plexida, A. Varipati, T. Vari, D. Kokaridas
University of Thessaly, D.P.E.S.S.**

Ο κλασικός αθλητισμός αποτελεί ίσως την αντιπροσωπευτικότερη μορφή άθλησης που οι αθλητές με κινητικές αναπηρίες επιλέγουν, με τις δυνατότητες συμμετοχής τους να εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την στάση του προπονητή που καλείται να τους εκπαιδεύσει. Σκοπός της έρευνας ήταν να εξετάσει την άποψη των προπονητών στίβου καθώς και φοιτητών/τριών φυσικής αγωγής με ειδικότητα κλασικού αθλητισμού ως προς την προοπτική ένταξης αθλητών με κινητικές αναπηρίες στην ομάδα τους. Το δείγμα αποτελούνταν 45 άτομα, εκ των οποίων οι 26 άνδρες (18 καθηγητές φυσικής αγωγής (ΦΑ), 8 φοιτητές) και οι 19 γυναίκες (13 καθηγήτριες ΦΑ, 6 φοιτήτριες). Κάθε συμμετέχων συμπλήρωσε το ερωτηματολόγιο Σχεδιασμένης Συμπεριφοράς (Theodorakis, Bagiatzis & Goudas, 1995) προκειμένου να εξεταστούν οι παράγοντες της στάσης, της

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

πρόθεσης, του αντιλαμβανόμενου ελέγχου συμπεριφοράς, της ηθικής υποχρέωσης, των σημαντικών άλλων, της ενημέρωσης και της επιλογής των καθηγητών φυσικής αγωγής να εντάξουν αθλητές με κινητικές αναπηρίες στην ομάδα τους. Η ανάλυση Cronbach α ανέδειξε υψηλή εσωτερική συνοχή που κυμάνθηκε από $\alpha = .904$ έως $.926$. Η ανάλυση Pearson r έδειξε θετικές και σημαντικές συσχετίσεις όλων των παραγόντων μεταξύ τους. Ο μη συσχετισμένος έλεγχος t -test ανέδειξε σημαντικές διαφορές στους παράγοντες «έλεγχος» ($t = -2,07$, $df = 43$, $p = .044$), «ικανοποίηση» ($t = -2,17$, $df = 43$, $p = .035$) και «σημαντικοί άλλοι» ($t = -2,08$, $df = 43$, $p = .043$) με βάση το φύλο. Μεταξύ καθηγητών και φοιτητών παρουσιάστηκαν διαφορές στην «στάση» ($t = 2,45$, $df = 43$, $p = .018$), «ικανοποίηση» ($t = 2,14$, $df = 43$, $p = .038$) και «ενημέρωση» ($t = 1,93$, $df = 43$, $p = .059$). Με βάση την προηγούμενη προπονητική εμπειρία με αθλητές με αναπηρίες, παρουσιάστηκαν διαφορές στην «στάση» ($t = 4,39$, $df = 43$, $p = .000$), «πρόθεση» ($t = 3,81$, $df = 43$, $p = .000$), «έλεγχος» ($t = 5,05$, $df = 43$, $p = .000$), «ικανοποίηση» ($t = 4,02$, $df = 43$, $p = .000$), «σημαντικοί άλλοι» ($t = 2,42$, $df = 43$, $p = .019$), «επιλογή» ($t = 3,12$, $df = 43$, $p = .003$), και «ενημέρωση» ($t = 5,38$, $df = 43$, $p = .000$). Όμοια, η προηγούμενη εμπειρία από το οικογενειακό περιβάλλον ανέδειξε διαφορές στην «στάση» ($t = 3,33$, $df = 43$, $p = .002$), «πρόθεση» ($t = 3,50$, $df = 43$, $p = .001$), «έλεγχος» ($t = 3,92$, $df = 43$, $p = .000$), «ικανοποίηση» ($t = 3,37$, $df = 43$, $p = .002$), «σημαντικοί άλλοι» ($t = 2,79$, $df = 43$, $p = .008$), «επιλογή» ($t = 2,82$, $df = 43$, $p = .007$), και «ενημέρωση» ($t = 3,54$, $df = 43$, $p = .001$). Από την ανάλυση διακύμανσης ANOVA με βάση την ηλικία, η διαφορά που προέκυψε αφορούσε τον παράγοντα «ενημέρωση» [$F(3,43) = 5,62$, $p = .003$, $\eta^2 = .163$] με τους νεότερους να δείχνουν λιγότερο ενημερωμένοι. Συμπερασματικά, η προηγούμενη (προπονητική και κοινωνική) εμπειρία με άτομα με αναπηρίες επηρέασε την στάση των προπονητών κλασικού αθλητισμού, με τις γυναίκες να δείχνουν θετικότερη στάση, καλύτερη ενημέρωση και περισσότερη ικανοποίηση να προπονήσουν αθλητές με κινητικές αναπηρίες σε σύγκριση με τους άντρες.

Λέξεις κλειδιά: ένταξη, προπονητές κλασικού αθλητισμού, κινητικές αναπηρίες

11813

Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ Α/ΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΒΑΘΜΙΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Βαρυπάτη Α., Δασκαλάκης Ι., Πλεξίδα Ζ., Βαρή Θ., Κυριακόπουλος Α., Τζιάνη Σ., Πατσιαούρας Α., Κοκαρίδας Δ.

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

pitsiriki_pumba@hotmail.com

THE ATTITUDE OF ELEMENTARY AND SECONDARY SCHOOLS TEACHERS TO TEACH STUDENTS WITH DISABILITIES

A. Varipati, I. Daskalakis, Z. Plexida, T. Vari, A. Kiriakopoulos, S. Tziani, A. Patsiaouras, D. Kokaridas

University of Thessaly, D.P.E.S.S.

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

Σκοπός της έρευνας ήταν να εξετάσει τη στάση των καθηγητών/τριών Α/βάθμιας και Β/βάθμιας με σκοπό την ενσωμάτωση και εκπαίδευση μαθητών με αναπηρίες στα τυπικά σχολεία. Για τις ανάγκες της έρευνας δόθηκε ένα ερωτηματολόγιο από έναν κατάλογο 38 ερωτήσεων, κάθε μία από τις οποίες αξιολογούνταν σε μία 5βάθμια κλίμακα Likert σε ένα δείγμα 61 καθηγητών (25 άντρες, 36 γυναίκες) που εργάζονταν σε σχολεία της Α/βάθμιας και Β/βάθμιας εκπαίδευσης. Από την παραγοντική ανάλυση προέκυψε ερωτηματολόγιο 32 ερωτήσεων αποτελούμενο από 6 παράγοντες που εξηγούσαν το 56.2% της συνολικής διακύμανσης και αφορούσαν το αντιλαμβανόμενο επίπεδο γνώσης, την εφαρμογή προγραμμάτων ψυχοκινητικής αγωγής, την αξιολόγηση- εφαρμογή εξατομικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, καθώς και τη διάθεση για συνεργασία, τη συμμετοχή και την προθυμία του καθηγητή φυσικής αγωγής. Η ανάλυση Cronbach α ανέδειξε εσωτερική συνοχή που κυμάνθηκε από πολύ καλή ($\alpha = .72$) έως υψηλή ($\alpha = .82$) για τους παράγοντες της προθυμίας και της συμμετοχής αντίστοιχα. Από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων προέκυψε η θετική συσχέτιση όλων των παραγόντων μεταξύ τους. Στατιστικά σημαντικές διαφορές διαπιστώθηκαν στον παράγοντα προθυμία ($t = 3.06$, $df = 56$, $p = .003$) χρησιμοποιώντας τη στατιστική δοκιμασία independent t-test ανάμεσα σε αυτούς που γνώριζαν το σκοπό της λειτουργίας των ΚΕΔΔΥ και αυτών που δήλωσαν ότι τον αγνοούσαν. Ακόμα η γνώση των καθηγητών διαμορφώθηκε από τους παράγοντες, προηγούμενη διδακτική εμπειρία ($t = 2.83$, $df = 56$, $p = .006$), την εφαρμογή ($t = 1.70$, $df = 57$, $p = .047$.) και τη συμμετοχή ($t = 2.89$, $df = 57$, $p = .005$). Επίσης παρουσιάστηκε διαφορά στον παράγοντα συνεργασίας ($t = -1.79$, $df = 52$, $p = .039$) και εφαρμογή προγραμμάτων ψυχοκινητικής αγωγής ($t = -1.97$, $df = 51$, $p = .028$) με βάση την ύπαρξη κλειστού ή ανοιχτού χώρου γύμνασης. Από την ανάλυση διακύμανσης ANOVA προέκυψαν στατιστικά σημαντικές διαφορές στους παράγοντες της γνώσης [$F(3,53) = 64.28$, $p = .036$, $\eta^2 = .102$], και της εφαρμογής [$F(3,54) = 6.08$, $p = .50$, $\eta^2 = .091$] μεταξύ των καθηγητών που εργάζονταν σε διαφορετικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. Με βάση τον αριθμό μαθητών στην τάξη προέκυψαν διαφορές στους παράγοντες γνώση, εφαρμογή και συνεργασία. Συμπερασματικά, η προηγούμενη διδακτική εμπειρία, ο αριθμός μαθητών στην τάξη και ο χώρος εργασίας αναδείχθηκαν σημαντικοί παράγοντες ως προς το μεγαλύτερο αντιλαμβανόμενο επίπεδο γνώσης, και την περισσότερη προθυμία για συνεργασία, συμμετοχή και εφαρμογή εξατομικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων από τους καθηγητές της Α/βάθμιας και Β/βάθμιας εκπαίδευσης.

Λέξεις κλειδιά: Μαθητές με αναπηρίες., τυπικά σχολεία, Εκπαίδευση

11855

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΒΑΘΜΟ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗΣ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Πλεξίδα Ζ., Μακρής Π., Βαρή Θ., Δασκαλάκης Ι., Βαρυπάτη Α., Κυριακόπουλος Α., Τζιάνη Σ., Κοκαρίδας Δ.

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

zoipleks@pe.uth.gr

FACTORS AFFECTING MOOD STATE AND DEPRESSION LEVEL OF PARENTS OF CHILDREN WITH DISABILITIES

Z. Plexida, P. Makris, T. Vari, I. Daskalakis, A. Varipati, A. Kiriakopoulos, S. Tziani, D. Kokaridas

University of Thessaly, D.P.E.S.S.

Σκοπός της έρευνας ήταν να εξετάσει την διάθεση και τον βαθμό κατάθλιψης των γονέων σε σχέση με την αναπηρία του παιδιού τους και τις διαθέσιμες υπηρεσίες που τους προσφέρονται. Για τις ανάγκες της έρευνας δόθηκε σε ένα δείγμα 90 γονέων (45 γυναίκες 45 άνδρες) το ερωτηματολόγιο CES-D που αξιολογεί την ύπαρξη ή όχι κατάθλιψης και η κλίμακα POMS που μετρά το επίπεδο διάθεσης ως προς τους παράγοντες «εσωτερικό άγχος», «κατάθλιψη», «ενεργητικότητα», «επιθετικότητα», «κόπωση» και «σύγχυση». Η εσωτερική συνοχή ήταν υψηλή και κυμαινόταν για το CES-D από $\alpha = ,871$ έως $\alpha = ,929$ ως προς την «κατάθλιψη» και «θετική συμπεριφορά» αντίστοιχα, ενώ για το POMS από $\alpha = ,829$ έως $\alpha = ,947$ για το «άγχος» και την «ενεργητικότητα». Επίσης παρατηρήθηκε θετική συσχέτιση όλων των παραγόντων μεταξύ τους, εκτός από την «ενεργητικότητα» που συνδεόταν αρνητικά με το «σωματικό άγχος» ($r = -,339^{**}$), «θετική συμπεριφορά» ($r = -,492^{**}$) και «κατάθλιψη» ($r = -,377^{**}$). Ο μη συσχετισμένος έλεγχος t ανέδειξε στατιστικά σημαντικές διαφορές ως προς την «θετική συμπεριφορά» ($t = -2,045$, $df = 88$, $p = ,044$) με βάση το φύλο. Η ηλικία του παιδιού ανέδειξε διαφορές στους παράγοντες «σωματικό άγχος» ($t = -3,358$, $df = 88$, $p = ,001$), «θετική συμπεριφορά» ($t = -2,887$, $df = 88$, $p = ,005$), «εσωτερικό άγχος» ($t = -2,567$, $df = 88$, $p = ,012$), «κατάθλιψη» ($t = -3,586$, $df = 88$, $p = ,001$), «επιθετικότητα» ($t = -2,418$, $df = 88$, $p = ,018$), «κόπωση» ($t = -3,043$, $df = 88$, $p = ,003$), «σύγχυση» ($t = -2,312$, $df = 88$, $p = ,023$). Η ανάλυση διακύμανσης (ANOVA) ανέδειξε ως καθοριστικούς παράγοντες: α) την τάξη με τους γονείς που το παιδί τους φοιτά σε τμήμα ένταξης να εμφανίζουν υψηλότερες τιμές στους παράγοντες «σωματικό άγχος» [$F(4,88) = ,033$, $p = ,003$, $\eta^2 = ,137$], «θετική στάση» [$F(4,88) = ,011$, $p = ,053$, $\eta^2 = ,075$], «εσωτερικό άγχος» [$F(4,88) = ,398$, $p = ,000$, $\eta^2 = ,113$], «κατάθλιψη» [$F(4,88) = ,576$, $p = ,000$, $\eta^2 = ,209$], «ενεργητικότητα» [$F(4,88) = ,888$, $p = ,002$, $\eta^2 = ,218$], «επιθετικότητα» [$F(4,88) = ,215$, $p = ,004$, $\eta^2 = ,191$], κόπωση [$F(4,88) = ,530$, $p = ,005$, $\eta^2 = ,192$], σύγχυση [$F(4,88) = ,230$, $p = ,000$, $\eta^2 = ,267$] και β) την οικονομική κατάσταση των γονέων ως προς το «σωματικό άγχος» [$F(2,88) = 3,65$, $p = ,009$, $\eta^2 = ,268$], «θετική συμπεριφορά» [$F(2,88) = 5,13$, $p = ,001$, $\eta^2 = ,052$], «εσωτερικό άγχος» [$F(2,88) = 3,87$, $p = ,006$, $\eta^2 = ,618$], «κατάθλιψη» [$F(2,88) = 5,21$, $p = ,001$, $\eta^2 = ,460$], «επιθετικότητα» [$F(2,88) = 2,86$, $p = ,028$, $\eta^2 = ,476$], «κόπωση» [$F(2,88) = 3,25$, $p = ,016$, $\eta^2 = ,471$], «σύγχυση» [$F(2,88) = 3,44$, $p = ,012$, $\eta^2 = ,154$]. Συμπερασματικά, η τάξη που φοιτά το παιδί, η οικονομική κατάσταση και η ηλικία του παιδιού ήταν οι παράγοντες που επηρέασαν την ψυχική κατάσταση των γονέων.

Λέξεις κλειδιά: διάθεση, Κατάθλιψη, Γονείς

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

12574

ΣΧΕΣΗ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΓΟΝΕΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΑΥΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΩΝ

**Κυριακόπουλος Α., Τζιάνη Σ., Πλεξίδα Ζ., Βαρυπάτη Α., Δασκαλάκης Ι., Βαρή Θ.,
Κοκαρίδας Δ.**

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

tasosk1313@hotmail.com

**MOOD PROFILE OF PARENTS AND IT'S RELATION TO CHILDREN'S AUTISM
SEVERITY**

**A. Kiriakopoulos, S. Tziani, Z. Plexida, A. Varipati, I. Daskalakis, T. Vari, D.
Kokaridas**

University of Thessaly, D.P.E.S.S.

Η ψυχολογική κατάσταση των γονέων που έχουν παιδιά με αναπηρία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την σοβαρότητα της αναπηρίας του παιδιού. Σκοπός της έρευνας ήταν να εξετάσει τη συναισθηματική κατάσταση των γονέων και τη σχέση της με τη σοβαρότητα αυτισμού των παιδιών τους. Το δείγμα αποτελούνταν από 29 γονείς (21 άνδρες, 8 γυναίκες) οι οποίοι συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο POMS (Προφίλ Επιπέδων Διάθεσης) το οποίο περιλάμβανε τους παράγοντες άγχος-ένταση, κατάθλιψη, ενεργητικότητα, επιθετικότητα-εχθρότητα, κόπωση και σύγχυση. Επιπλέον, 9 καθηγητές φυσικής αγωγής των παιδιών με αυτισμό (5 άνδρες, 4 γυναίκες) συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο ABC που το επίπεδο λειτουργικότητας του παιδιού με αυτισμό και αποτελείται από τους παράγοντες αισθητηριακή διαταραχή, σχέσεις με άλλους, χρήση σώματος και αντικειμένων, ομιλία, και κοινωνικοποίηση-αυτοεξυπηρέτηση. Η ανάλυση Cronbach α ανέδειξε για το POMS εσωτερική συνοχή που κυμάνθηκε από $\alpha = .627$ έως $.900$. Για το ABC κυμάνθηκε από $\alpha = .959$ έως $.974$. Η ανάλυση Pearson r έδειξε θετικές και σημαντικές συσχετίσεις όλων των παραγόντων μεταξύ τους. Ο μη συσχετισμένος έλεγχος t-test ανέδειξε στατιστικά σημαντικές διαφορές στην «κατάθλιψη» ($t = -2,13$, $df = 27$, $p = .042$) και «σύγχυση» ($t = -2,92$, $df = 27$, $p = .007$) με βάση το φύλο του παιδιού. Η λειτουργικότητα του παιδιού (χαμηλή ή υψηλή) προκάλεσε στατιστικά σημαντικές διαφορές στους 5 από τους 6 παράγοντες του POMS [«άγχος» ($t = -4,59$, $df = 23$, $p = .000$), «κατάθλιψη» ($t = -2,48$, $df = 23$, $p = .021$), «επιθετικότητα» ($t = -4,15$, $df = 23$, $p = .000$), «κόπωση» ($t = -2,21$, $df = 23$, $p = .037$) και «σύγχυση» ($t = -2,22$, $df = 23$, $p = .036$)] και 3 από τους 5 παράγοντες του ABC [«αισθητηριακή διαταραχή» ($t = -2,40$, $df = 7$, $p = .047$), «κοινωνικοποίηση- αυτοεξυπηρέτηση» ($t = -2,43$, $df = 7$, $p = .045$.) και «χρήση σώματος και αντικειμένων» ($t = -2,17$, $df = 7$, $p = .033$). Συμπερασματικά, το επίπεδο λειτουργικότητας του παιδιού με αυτισμό αναδείχτηκε ως ο παράγοντας που επηρεάζει καθοριστικά τις παραμέτρους διάθεσης των γονέων, με τους γονείς που έχουν κορίτσια με αυτισμό να εμφανίζονται επίσης με μεγαλύτερο επίπεδο κατάθλιψης και σύγχυσης για το μέλλον του παιδιού τους.

Λέξεις κλειδιά: διάθεση, αυτισμός, γονείς

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

12577

**ΣΧΕΣΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΓΟΝΕΑ ΜΕ ΤΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ
ΑΥΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ**

**Κυριακόπουλος Α., Τζιάνη Σ., Πλεξίδα Ζ., Βαρυπάτη Α., Δασκαλάκης Ι., Βαρή Θ.,
Κοκαρίδας Δ.**

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

tasosk1313@hotmail.com

**PARENT'S EMOTIONAL STATE AND IT'S RELATION TO CHILDREN'S AUTISM
SEVERITY**

**A. Kiriakopoulos, S. Tziani, Z. Plexida, A. Varipati, I. Daskalakis, T. Vari, D.
Kokaridas**

University of Thessaly, D.P.E.S.S.

Η ψυχολογική κατάσταση των γονέων που έχουν παιδιά με αναπηρία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την σοβαρότητα της αναπηρίας του παιδιού. Σκοπός της έρευνας ήταν να εξετάσει τη συναισθηματική κατάσταση των γονέων σε σχέση με τη σοβαρότητα αυτισμού των παιδιών τους. Το δείγμα αποτελούνταν από 29 γονείς (21 άνδρες, 8 γυναίκες) οι οποίοι συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο CEC-D, το οποίο αξιολογεί τους παράγοντες του σωματικού άγχους, της θετικής επίδρασης και των διαπροσωπικών σχέσεων. Επιπλέον, 9 καθηγητές φυσικής αγωγής των παιδιών με αυτισμό (5 άνδρες, 4 γυναίκες) συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο ABC που αποτελείται από τους παράγοντες αισθητηριακή διαταραχή, σχέσεις με άλλους, χρήση σώματος και αντικειμένων, ομιλία, και κοινωνικοποίηση-αυτοεξυπηρέτηση. Η ανάλυση Cronbach α ανέδειξε για το CES-D εσωτερική συνοχή που κυμάνθηκε από $\alpha = .661$ έως $.876$. Για το ABC ήταν από $\alpha = .959$ έως $.974$. Η ανάλυση Pearson r έδειξε θετική συσχέτιση των περισσότερων παραγόντων μεταξύ τους. Ο μη συσχετισμένος έλεγχος t-test ανέδειξε σημαντικές διαφορές στους παράγοντες «αισθητηριακή διαταραχή» ($t=2,32, df=7, p=.050$), «σχέσεις με άλλους» ($t=3,09, df=7, p=.017$), «χρήση σώματος και αντικειμένων» ($t=3,46, df=7, p=.011$) και «κοινωνικοποίηση- αυτοεξυπηρέτηση» ($t=3,76, df=7, p=.007$) με βάση την ηλικία του παιδιού ενώ δεν βρέθηκαν διαφορές ως προς το φύλο γονέα και φύλο παιδιού. Ως προς τη λειτουργικότητα του παιδιού (χαμηλή ή υψηλή) παρουσιάστηκαν διαφορές στους παράγοντες «αισθητηριακή διαταραχή» ($t=-2.40, df=7, p=.047$) «κοινωνικοποίηση- αυτοεξυπηρέτηση» ($t=-2,43, df=7, p=.045$.) και «χρήση σώματος και αντικειμένων» ($t=-2.17, df=7, p=.033$). Η ανάλυση Anova ανέδειξε διαφορές με βάση την εκπαίδευση του παιδιού στις «σχέσεις με άλλους» [$F(2,07)=20,1, p=.002, \eta=.043$.] «χρήση σώματος και αντικειμένων» [$F(2,07)=9,62, p=.013, \eta=.114$] «κοινωνικοποίηση- αυτοεξυπηρέτηση» [$F(2,07)=11,85, p=.008, \eta=.183$]. Όσον αφορά τα προγράμματα εκπαίδευσης οι διαφορές που προέκυψαν ήταν στους παράγοντες «σωματικό άγχος» [$F(3,27)=200,5, p=.019, \eta=.537$], «θετική επίδραση» [$F(3,27)=23,6, p=.046, \eta=.671$] και «διαπροσωπικές σχέσεις» [$F(3,27)=99,3, p=.012, \eta=.099$]. Η σοβαρότητα του αυτισμού συνδέθηκε άμεσα με τον παράγοντα επιθετικότητα των γονέων εμφανίζοντας διαφορές ($F(3,27)=.71, p=.050, \eta=.263$). Οι

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

προσφερόμενες υπηρεσίες και η κοινωνικοοικονομική κατάσταση αποτέλεσαν τους παράγοντες που ανέδειξαν διαφορές σε όλους τους παράγοντες του ABC. Συμπερασματικά, η κοινωνικοοικονομική κατάσταση των γονέων, η παρακολούθηση προγραμμάτων που απευθύνονται σε παιδιά με αυτισμό και ο συνδυασμός λογοθεραπείας και ψυχολογικής υποστήριξης δείχνουν να μειώνουν τα ποσοστά κατάθλιψης και συναισθηματικής φόρτισης των γονέων. Επίσης, η σοβαρότητα αναπηρίας του παιδιού έδειξε να συνδέεται με τον βαθμό επιθετικότητας που οι γονείς βιώνουν.

Λέξεις κλειδιά: συναισθηματική κατάσταση, αυτισμός, γονείς

13232

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΤΡΙΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΑΥΧΕΝΙΚΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ

Μπάτσιου Σ., Κραβαριτή Ι., Δούδα Ε., Τοκμακίδης Σ.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

smpatsio@phyed.duth.gr

EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF THREE REHABILITATION PROGRAMS IN PATIENTS WITH CERVICAL SYNDROME

S. Batsiou, J. Kravariti, H. Douda, S. Tokmakidis

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Το αυχενικό σύνδρομο (ΑΣ), αποτελεί ένα σύνολο συμπτωμάτων το οποίο εντοπίζεται κυρίως στην ινιο-αυχeno-ωμική περιοχή. Αποτελεί το πιο συχνό μυοσκελετικό πρόβλημα μετά την ηλικία των 50 ετών. Εκδηλώνεται με ένα ή περισσότερα συμπτώματα όπως πόνο, μυϊκό σπασμό, κεφαλαλγία, περιφερικά άλγη, ζάλη, ίλιγγο, ναυτία, εμετό... Για την αντιμετώπιση των συμπτωμάτων του οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται είναι η εργονομική εκπαίδευση, συμβουλευτική, θεραπευτικές ασκήσεις, ασκήσεις ενδυνάμωσης, τεχνικές κινητοποίησης και μέσα φυσικοθεραπείας όπως θερμοθεραπεία και ηλεκτροθεραπεία. Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να διερευνήσει την επίδραση τριών διαφορετικών προγραμμάτων αποκατάστασης (ηλεκτροθεραπείας, θεραπευτικής άσκησης και φυσικοθεραπείας) σε ασθενείς με ΑΣ, ως προς την ανακούφισή τους από τον πόνο. Στην έρευνα συμμετείχαν 28 δημότες του Δήμου Πτελεού Μαγνησίας, ηλικίας 55-75 ετών. Οι ασθενείς χωρίστηκαν σε τρεις πειραματικές ομάδες (Α, Β, Γ): Η Α ακολούθησε πρόγραμμα ηλεκτροθεραπείας το οποίο περιλάμβανε εφαρμογή διαθερμίας μικροκυμάτων, υπερήχων κυμάτων, T.E.N.S και μάλαξης. Η Β ακολούθησε πρόγραμμα θεραπευτικής άσκησης, το οποίο περιλάμβανε ασκήσεις χαλάρωσης, ενδυνάμωσης, διατάσεις και εργονομικές συμβουλές. Η Γ υποβλήθηκε σε πρόγραμμα φυσικοθεραπείας, το οποίο περιλάμβανε εφαρμογή διαθερμίας μικροκυμάτων, υπερήχων κυμάτων, T.E.N.S, μάλαξης, ασκήσεων ενδυνάμωσης και διατάσεων. Η αξιολόγηση έγινε με το ερωτηματολόγιο Neck Disability Index, το οποίο αξιολογεί τη λειτουργική ικανότητα των ασθενών με ΑΣ. Αποτελείται από 10 ερωτήσεις, στις οποίες οι απαντήσεις δίνονται σε 6βάθμια κλίμακα (η απουσία συμπτωμάτων αντιστοιχεί στο '0', ενώ ο πολύ μεγάλος

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

περιορισμός στο ' ' 5 ' '. Τα ερωτήματα αναφέρονται στην οξύτητα του πόνου, στην ικανότητα προσωπικής φροντίδας, μεταφοράς αντικειμένων, διαβάσματος, στη σοβαρότητα του πονοκέφαλου, στην ικανότητα συγκέντρωσης, στην απόδοση στην εργασία, στην οδήγηση, στις διαταραχές του ύπνου και στους περιορισμούς στην ψυχαγωγία. Το ερωτηματολόγιο μεταφράστηκε στην Ελληνική γλώσσα ακολουθώντας τη διαδικασία της διπλής μετάφρασης από δύο ανεξάρτητους μεταφραστές σε κάθε φάση (αγγλικά-ελληνικά, ελληνικά-αγγλικά) και στη συνέχεια ελέγχθηκε από ομάδα δίγλωσσων ατόμων (native speakers). Από την ανάλυση διακύμανσης δύο παραγόντων (Two-way Anova – repeated measures), είδος θεραπείας × μέτρηση, προέκυψε ότι τόσο στο σύνολο όσο και σε όλες τις παραμέτρους, υπήρχε κύρια επίδραση του παράγοντα των μετρήσεων, ενώ δε διαπιστώθηκε στατιστικά σημαντική επίδραση του παράγοντα του προγράμματος αποκατάστασης (ομάδα), όπως και αλληλεπίδραση μεταξύ των παραγόντων της μέτρησης και του προγράμματος. Οι ομάδες Γ και Α σημείωσαν τα μεγαλύτερα ποσοστά βελτίωσης σε όλες τις παραμέτρους. Το συμπέρασμα της παρούσας έρευνας ήταν ότι και τα τρία προγράμματα αποκατάστασης επηρέασαν θετικά την κατάσταση των ασθενών, οι οποίοι ανακουφίστηκαν από τον πόνο και ανταποκρίθηκαν με επιτυχία στις καθημερινές τους δραστηριότητες.

Λέξεις κλειδιά: αυχενικό σύνδρομο, πόνος, αποκατάσταση, άσκηση

13333

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΜΙΑΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΣΤΗΝ ΑΔΡΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΕ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΥΣ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΗ ΠΑΡΑΛΥΣΗ

Αραμπατζής Α., Μπάτσιου Σ., Δούδα Ε., Κώνστα Γ.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, ΤΕΦΑΑ.

smpatsio@phyed.duth.gr

THE EFFECTIVENESS OF PHYSICAL ACTIVITY OF RECREATION IN GROSS MOTOR SKILLS AND IN FITNESS' PARAMETERS OF CHILDREN WITH CEREBRAL PALSY

A. Arampatzis, S. Batsiou, H. Douda, G. Konsta

Democritus University of Thrace, DPESS

Ο όρος Εγκεφαλική Παράλυση (ΕΠ) περιγράφει μια ομάδα μόνιμων διαταραχών στην ανάπτυξη της στάσης και της κίνησης του ατόμου, οι οποίες οφείλονται σε βλάβη του ανώριμου εγκεφάλου του εμβρύου ή του νεογνού. Οι διαταραχές αυτές συνήθως προκαλούν σοβαρούς περιορισμούς στις κινητικές ικανότητες του παιδιού. Η συμμετοχή των παιδιών με ΕΠ σε φυσικές δραστηριότητες αναψυχής, δομημένης μορφής, είναι σημαντική για τη διατήρηση και βελτίωση της λειτουργικής τους ικανότητας. Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να αξιολογήσει την επίδραση ενός προσαρμοσμένου προγράμματος αναψυχής (βάδιση στον εργοδιάδρομο), στην αδρή κινητική λειτουργία, ταχύτητα και αντοχή παιδιών με εγκεφαλική παράλυση (ΕΠ). Στη μελέτη συμμετείχαν 10 παιδιά με ΕΠ, ηλικίας 13 - 17 ετών, τα οποία χωρίστηκαν σε δύο ομάδες των 5 ατόμων.

* Η συμμετοχή στο συνέδριο με προφορική ανακοίνωση πιστοποιείται από το παρόν ηλεκτρονικό αρχείο.

* The participation in the congress with an oral presentation is certified through this electronic file.

Η πειραματική ομάδα συμμετείχε στο πρόγραμμα άσκησης, διάρκειας 12 εβδομάδων, που διεξάγονταν τρεις φορές την εβδομάδα. Η κάθε συνεδρία, διαρκούσε 20 λεπτά. Τα άτομα και των δύο ομάδων συνέχισαν κανονικά τις υπόλοιπες δραστηριότητες και το πρόγραμμα φυσικοθεραπείας που ακολουθούσαν έως τότε. Μετρήθηκαν πριν και μετά το τέλος του προγράμματος: α) η αδρή κινητική λειτουργία (κλίμακα Gross Motor Classification Measure- GMFM)., β) η μέγιστη ταχύτητα βάδισης πάνω στον εργοδιάδρομο, (η ταχύτητα κατά την οποία το παιδί μπορούσε να κινείται χωρίς να μπερδεύει τα πόδια του και να χάνει το βηματισμό του), γ) ο συνολικός χρόνος βάδισης, δ) η συνολική απόσταση που διανύθηκε στα 20 min. Εφαρμόσθηκε μεικτό μοντέλο ανάλυσης διακύμανσης-επαναλαμβανόμενες μετρήσεις. Διαπιστώθηκε σημαντική αλληλεπίδραση μεταξύ της μέτρησης και της ομάδας στην αδρή κινητική λειτουργία [$F(1,8)=10.79, p<0,011$], στη μέγιστη ταχύτητα [$F(1,8)=41.37, p=0,000$], στο συνολικό χρόνο βάδισης [$F(1,8)=29.48.3, p=0,001$] κι στη συνολική απόσταση [$F(1,8)=132.3, p=0,000$]. Οι επιδόσεις της πειραματικής ομάδας κατά τη δεύτερη μέτρηση διέφεραν σημαντικά από τις αντίστοιχες της πρώτης σε όλες τις παραμέτρους, σε αντίθεση με τις διαφορές που παρουσιάστηκαν στις επιδόσεις της ομάδας ελέγχου. Συμπερασματικά, τα παιδιά με ΕΠ μπορούν να βελτιώσουν την κινητική λειτουργία και παραμέτρους της φυσικής τους κατάστασης, συμμετέχοντας σε φυσικές δραστηριότητες αναψυχής, δομημένης μορφής.

Λέξεις κλειδιά: εγκεφαλική παράλυση, άσκηση, αναψυχή